

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

OIKEUSTIETEELLINEN TIEDEKUNTA
JURIDISKA FAKULTETEN
FACULTY OF LAW

VAASAN OIKEUSTIETEELLINEN KOULUTUS
JURIDISKA UTBILDNINGEN I VASA
VAASA UNIT OF LEGAL STUDIES

OIKEUSTIETEELLISEN
LUKIOKURSSIN
KURSSISUUNNITELMA

KURSPLAN FÖR
GYMNASIEKURSEN I
JURIDIK

KURSBESKRIVNING

Perspektiv på rätten – tvåspråkig universitetskurs i juridik, 3 studiepoäng

Helsingfors universitets juridiska utbildning i Vasa (www.helsinki.fi/oik-vaasa) ordnar för eleverna vid Vaasan lyseon lukio, Vasa gymnasium och Korsholms gymnasium en tvåspråkig kurs i juridik på universitetsnivå som omfattar 3 studiepoäng. Under kursen, som i stor utsträckning bygger på diskussioner och annan interaktivitet, behandlas offentlig rätt och förvaltningsrätt, straffrätt, familjerätt, EU-rätt och mänskliga rättigheter, migrationsrätt och asylfrågor samt immaterialrätt.

I media rapporteras ofta om enstaka upprörande brott och utdömda straff. Men hurdana brott begås egentligen i Finland och hurdana straff är effektiva? I den här delen av kursen som gäller straffrätt behandlas de vanligaste brotten och straffen samt vad man bör beakta när man bestämmer ett straff.

Rättigheter och skyldigheter hör samman med familjeförhållanden. Var går gränserna för föräldrarnas bestämmanderätt över sina barns angelägenheter? Vad händer om föräldrarna inte lyckas trygga välfärd för barnet? I den del av kursen som behandlar familje- och barnrätten diskuteras utgångspunkterna för lagstiftningen med hjälp av exempel och frågor som berör vardagliga situationer.

EU-medlemskapet samt ratificering av internationella konventioner om t.ex. mänskliga rättigheter påverkar allt mer innehållet i Finlands rättsordning. Men hur och i vilken omfattning? Och vilken roll har EU-domstolen respektive Europadomstolen? Syftet i denna del av kursen är att reda ut skillnaden mellan de två domstolarnas verksamhet samt att belysa vilket inflytande deras avgöranden har på Finlands lagstiftning och rättspraxis.

I kursdelen om immaterialrätt diskuterar vi upphovsrätt, varumärken och patent. Med hjälp av exempel reder vi ut grunderna för dessa skyddsformer, deras innehåll samt vilka rättigheter som följer av dem.

KORT PERSONSKILDRING AV LÄRARNA

Marcus Norrgård är professor vid Helsingfors universitets juridiska utbildning i Vasa. Han tog juris doktorsexamen år 2002 samt juris kandidatexamen år 1996, båda vid Helsingfors universitet. Han har tidigare varit professor i immaterialrätt vid Hanken Svenska handelshögskolan i Helsingfors. Norrgård har också auskulterat vid Vasa tingsrätt. Vid sidan av sin huvudsyssla fungerar Norrgård bl.a. som ordförande för upphovsrättsrådet som bistår undervisnings- och kulturministeriet vid behandlingen av upphovsrättsliga ärenden (<https://minedu.fi/tekijanoikeusneuvosto>) och som ordförande för etiska nämnden vid Finlands Franchising Förening (<http://www.franchising.fi/eettinen-lautakunta>).

Hannele Tolonen är forskardoktor vid Helsingfors juridiska utbildning i Vasa. Tolonen tog juris doktorsexamen vid Helsingfors universitet år 2015. Hennes doktorsavhandling behandlade barnets ställning i rättegångar. Hon har också tagit juris kandidatexamen år 1993 vid Helsingfors universitet och ekonomie kandidatexamen vid Helsingin kauppakorkeakoulu år 1997. Hon har tidigare arbetat som allmänt rättsbiträde vid Vasa rättshjälpsbyrå och auskulterat vid Kyrolands tingsrätt.

Annina Wahlbeck är doktorand vid Helsingfors universitets juridiska utbildning i Vasa och arbetar med en doktorsavhandling om utökningsbesvärprocessen. Wahlbeck tog juris kandidatexamen år 2001 vid Helsingfors universitet. Efter auskulteringen vid Vasa tingsrätt år 2002 började hon som föredragande i Vasa hovrätt och innehade den tjänsten till år 2013.

Teemu Matikainen är doktorand vid Helsingfors universitets juridiska utbildning i Vasa. Han tog juris magisterexamen vid Helsingfors universitet år 2016. Efter examen har Matikainen gjort praktik hos EUIPO i Alicante, Spanien.

Veronica Lankinen är doktorand vid Helsingfors universitet och arbetar som stipendiatforskare vid Juridiska utbildningen i Vasa. Temat för Lankinens doktorsavhandling är administrativa sanktionsavgifter. Lankinen tog juris magisterexamen vid Helsingfors universitet år 2012. Efter sin utexaminering har hon arbetat som specialsakkunnig vid justitieministeriets lagberedningsavdelning samt som forskare inom ett flerårigt nordiskt forskningsprojekt. Forskningsprojektet behandlade sanktionsavgifter i de nordiska länderna. Lankinen är en av medförfattarna till publikationen som publicerades som ett resultat av projektet.

Mehrnoosh Farzamfar is a doctoral student in Law at the University of Helsinki. She has studied international and human rights law and worked with refugees at the UN Refugee Agency.

KURSUPPGIFTER

Tidpunkt: 19.10.–30.11.2020

Omfattning: 3 studiepoäng

Kontaktundervisning: 7 lektioner à 75 min

Prestationssätt:

- **Närvarokrav 75 % av lektionerna** och aktivt deltagande i diskussionerna. OBS! Vi vill inte veta orsaken till frånvaron, men om frånvaron överstiger 25 % leder detta i regel automatiskt till att prestationen inte godkänns oberoende av orsaken till frånvaron.
- **Essä** (ca 6 000 tecken inklusive mellanslag, dvs. ca 2 sidor med radavstånd 1,5) lämnas in senast **14.12.2020**, helst som pdf-fil.
- **Lärdagbok** (ca 12 000 tecken inklusive mellanslag, dvs. ca 4 sidor med radavstånd 1,5) lämnas in senast **4.12.2020**, helst som pdf-fil.

**OBS! Dessa är absoluta deadlines och försenade prestationer beaktas inte!
Plagiat/Kopierade texter godkänns inte!**

Undervisningsspråk: Kursen är tvåspråkig. Det betyder att lektionerna hålls på finska eller svenska, inte både och. Eleverna har dock rätt att diskutera, ställa frågor och lämna in skriftliga arbeten på antingen finska eller svenska. En av lektionerna hålls på engelska.

Undervisning:

Introduktion Norrgård + Justus	mån. 19.10.	kl. 14.15–15.30	Teams
Lankinen	mån. 26.10.	kl. 14.15–15.30	Teams
Wahlbeck	mån. 2.11.	kl. 14.15–15.30	Teams
Tolonen	mån. 9.11.	kl. 14.15–15.30	Teams
Farzamfar	mån. 16.11.	kl. 14.15–15.30	Teams
Norrgård	mån. 23.11.	kl. 14.15–15.30	Teams
Matikainen	mån. 30.11.	kl. 14.15–15.30	Teams

Intyg: En elev kan på egen begäran få ett separat intyg över slutförd kurs. Kontakta kurskoordinator Piia-Mari Vartiainen, piia-mari.vartiainen@helsinki.fi.

ANVISNINGAR

Essä

ca 6 000 tecken inklusive mellanslag, dvs. ca 2 sidor med radavstånd 1,5
inlämnas som pdf-fil **senast 14.12.2020** till adressen **piia-mari.vartiainen@helsinki.fi**.

Välj EN av följande rubriker:

1. Kan brott förhindras?
2. Vad är det för nytta med straff?
3. Mänskliga rättigheter och statens skyldigheter
4. *C. v. Finland* – har en tonåring för mycket självbestämmanderätt?
5. HD 2012:95 – en lagom skyddsnivå för en tonåring?
6. Olika lösningsalternativ för barnets vårdnad och deras betydelse för barnet
7. Vi behöver upphovsrätten!
8. Varumärkens inverkan på konsumentens köpbeslut
9. Behöver läkemedelsindustrin patent?
10. Jurist – mitt drömyrke
11. What are the reasons for which people might leave their homes? You can answer this question by referring to real life examples (your own story, or someone you know, or just choose stories from News). (Answers in English, Swedish or Finnish)
12. Studies have shown a new record for ice loss in 2019.¹ In your opinion, how should people be protected if they have to move their homes because of global warming? (Answers in English, Swedish or Finnish)

---

¹ <https://climate.nasa.gov/news/3010/study-2019-sees-record-loss-of-greenland-ice/>

Lärdagbok

ca 12 000 tecken inklusive mellanslag, dvs. ca 4 sidor med radavstånd 1,5
inlämnas som pdf-fil **senast 4.12.2020** till adressen **piia-mari.vartiainen@helsinki.fi**.

Lärdagboken innehåller elevens egen analys av sitt eget lärande under kursen. Eleven skriver regelbundet efter varje lektion om vad som var nytt, vilka insikter eleven fick, vad som förblev oklart eller som inte kunde förstås, om betydelsen av det eleven lärde sig osv.

Lärdagboken ska bestå av fullständiga meningar, inte franska streck. Inlärningsdagbokens syfte är att djupt och ärligt reflektera kring den egna inläringen, och därför skall dagboken innehålla mera än referat av lektionerna. Eventuella aha-upplevelser och känslor samt kritik får gärna ingå.

KURSSIN KUVAUS

Näkökulmia oikeuteen – kaksikielinen oikeustieteen yliopistokurssi, 3 opintopistettä

Helsingin yliopiston Vaasan oikeustieteellinen koulutus (www.helsinki.fi/oik-vaasa) järjestää Vaasan lyseon lukion, Vasa gymnasiumin ja Korsholms gymnasiumin oppilaille kaksikielisen yliopistotasoisien 3 opintopisteen arvoisen oikeustieteen kurssin. Kurssilla käsitellään julkisoikeutta ja hallinto-oikeutta, rikosoikeutta, perheoikeutta, EU-oikeutta ja ihmisoikeuksia, maahanmuuttoon liittyviä kysymyksiä ja turvapaikka-oikeutta, sekä immateriaalioikeutta keskustelevalle ja osallistavalle otteella.

Media käsittelee usein yksittäisiä mieltä kuohuttavia rikoksia ja niistä tuomittuja rangaistuksia. Mutta mitä rikoksia Suomessa oikein tehdään ja millaiset rangaistukset ovat tehokkaita? Rikosoikeuden osiossa käsitellään yleisimpiä rikoksia ja rangaistuksia sekä sitä, mitä pitää ottaa huomioon rangaistusta määrättäessä.

Oikeuksia ja velvollisuuksia liittyy perhesuhteisiin. Mihin ulottuu vanhempien päätösvalta lastensa asioista? Kuinka turvataan lapsen hyvinvointi ja kehitys, ellei perhe tähän pysty? Perhe- ja lapsioikeuden osiossa keskustellaan sääntelyn lähtökohdista arkipäivän tilanteisiin liittyvien kysymysten ja esimerkkien avulla.

EU-jäsenyys sekä kansainvälisten sopimusten, jotka liittyvät esim. ihmisoikeuksiin, ratifionti vaikuttavat entistä enemmän Suomen oikeusjärjestyksen sisältöön, mutta miten ja kuinka paljon? Entä mikä on EU-tuomioistuimen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen rooli? Tämän osion tarkoitus on selvittää, mikä ero näiden kahden tuomioistuimen välillä on ja miten niiden päätökset vaikuttavat Suomen lainsäädäntöön sekä oikeuskäytäntöön.

Immateriaalioikeuden osiossa käsitellään tekijänoikeutta, tavaramerkkejä ja patenteja. Keskustellaan näiden suojausmuotojen perusteista ja esimerkkien avulla selvitetään, mitä suojaan sisältyy ja mitä oikeuksia omistajalla on.

OPETTAJIEN LYHYET HENKILÖKUVAUKSET

Marcus Norrgård toimii professorina Helsingin yliopiston Vaasan oikeustieteellisessä koulutuksessa. Hän suoritti oikeustieteen tohtorin tutkinnon vuonna 2002 ja oikeustieteen kandidaatin tutkinnon vuonna 1996, molemmat Helsingin yliopistossa. Ennen siirtymistä professoriksi Helsingin yliopistoon hän toimi immateriaalioikeuden professorina Hanken Svenska handelshögskolanissa Helsingissä. Hän on myös suorittanut tuomioistuinharjoittelun Vaasan käräjäoikeudessa. Päätyönsä lisäksi Norrgård toimii myös muun muassa tekijänoikeusneuvoston puheenjohtajana (<https://minedu.fi/tekijanoikeusneuvosto>) sekä Suomen Franchising-yhdistyksen eettisen lautakunnan puheenjohtajana (<http://www.franchising.fi/eettinen-lautakunta>).

Hannele Tolonen toimii Helsingin yliopiston Vaasan oikeustieteellisessä koulutuksessa tutkijatohtorina. Tolonen on suorittanut oikeustieteen tohtorin tutkinnon Helsingin yliopistossa vuonna 2015. Hänen väitöskirjansa käsitteli lapsen asemaa oikeudenkäynneissä. Hän on myös suorittanut oikeustieteen kandidaatin tutkinnon Helsingin yliopistossa vuonna 1993 ja kauppatieteiden kandidaatin tutkinnon Helsingin kauppakorkeakoulussa vuonna 1997. Aiemmin hän on työskennellyt julkisena oikeusavustajana Vaasan oikeusaputoimistossa ja suorittanut tuomioistuinharjoittelun Kyrönmaan käräjäoikeudessa.

Annina Wahlbeck toimii tohtorikoulutettavana Helsingin yliopiston Vaasan oikeustieteellisessä koulutuksessa ja valmistelee ulosottovalitusprosessia käsittelevää väitöskirjaa. Wahlbeck on suorittanut oikeustieteen kandidaatin tutkinnon vuonna 2001 Helsingin yliopistossa. Suoritettuaan tuomioistuinharjoittelun Vaasan käräjäoikeudessa vuonna 2002 Wahlbeck aloitti Vaasan hovioikeudessa esittelijänä, jossa tehtävässä hän on työskennellyt vuoteen 2013 saakka.

Teemu Matikainen toimii Helsingin yliopiston Vaasan oikeustieteellisessä koulutuksessa tohtorikoulutettavana. Hän suoritti oikeustieteen maisterin tutkinnon Helsingin yliopistossa vuonna 2016. Valmistumisen jälkeen Matikainen on toiminut harjoittelijana EUIPO:ssa Alicantessa (Espanja).

Veronica Lankinen on Helsingin yliopiston tohtorikoulutettava ja toimii Vaasan oikeustieteellisessä koulutuksessa apurahatutkijana. Lankinen valmistelee hallinnollisia seuraamusmaksuja käsittelevää väitöskirjaa. Hän suoritti oikeustieteen maisterin tutkinnon Helsingin yliopistossa vuonna 2012. Valmistuttuaan maisteriksi Lankinen on työskennellyt oikeusministeriön lainvalmisteluosaston erityisasiantuntijana sekä monivuotisen pohjoismaisen tutkimushankkeen tutkijana. Hanke käsitteli seuraamusmaksuja Pohjoismaissa. Lankinen on yksi hankkeen lopputuloksena syntyneen tutkimusjulkaisun kirjoittajista.

Mehrnoosh Farzamfar is a doctoral student in Law at the University of Helsinki. She has studied international and human rights law and worked with refugees at the UN Refugee Agency.

KURSSIN TIEDOT

Ajankohta: 19.10.–30.11.2020

Laajuus: 3 opintopistettä.

Kontaktiopetusta: 7 oppituntia à 75 min.

Suoritustapa:

- **Läsnäolovaatimus 75 % oppitunneista** sekä aktiivinen osallistuminen keskusteluihin. HUOM! Emme halua tietää poissaolon syytä, mutta poissaolo yli 25 % johtaa pääsääntöisesti automaattisesti suorituksen hylkäykseen riippumatta poissaolon syystä.
- **Essee** (n. 6.000 merkkiä ml. välilyönnit, eli n. 2 sivua 1,5 rivivälillä), palautetaan viimeistään **14.12.2020**, mieluiten pdf-muodossa.
- **Oppimispäiväkirja** (n. 12.000 merkkiä ml. välilyönnit, eli n. 4 sivua 1,5 rivivälillä), palautetaan viimeistään **4.12.2020**, mieluiten pdf-muodossa.

HUOM! Palautuspäivät ovat ehdottomia, eikä myöhästyneitä suorituksia oteta huomioon! Plagiointia/Kopioituja tekstejä ei hyväksytä!

Opetuskieli: Kurssi on kaksikielinen. Kukin luento pidetään joko suomeksi tai ruotsiksi, ei sekä että. Kullakin oppilaalla on tästä huolimatta oikeus käyttää suomen tai ruotsin kieltä keskusteluissa, kysymyksiä esittäessään sekä kirjallisissa töissään. Yksi luennoista pidetään englanniksi.

Opetus:

Johdanto Marcus + Justus	ma 19.10.	klo 14.15–15.30	Teams
Lankinen	ma 26.10.	klo 14.15–15.30	Teams
Wahlbeck	ma 2.11.	klo 14.15–15.30	Teams
Tolonen	ma 9.11.	klo 14.15–15.30	Teams
Farzamfar	ma 16.11.	klo 14.15–15.30	Teams
Norrgård	ma 23.11.	klo 14.15–15.30	Teams
Matikainen	ma 30.11.	klo 14.15–15.30	Teams

Todistus: Oppilas voi omasta pyynnöstä saada todistuksen kurssin suorittamisesta. Ota yhteyttä kurssikoordinaattoriin: Piia-Mari Vartiainen, piia-mari.vartiainen@helsinki.fi.

OHJEET

Essee

n. 6.000 merkkiä ml. välilyönnit, eli n. 2 sivua 1,5 rivivälillä
palautetaan pdf-muodossa **viimeistään 14.12.2020** osoitteeseen **piia-
mari.vartiainen@helsinki.fi.**

Valitse YKSI seuraavista otsikoista:

1. Voiko rikoksia estää?
2. Mitä hyötyä on rangaistuksesta?
3. Ihmisoikeudet ja valtion velvollisuudet
4. *C. v. Suomi* – onko teini-ikäisellä liikaa itsemääräämisoikeutta?
5. KKO 2012:95 – suojellaanko teini-ikäistä sopivasti?
6. Lapsen huollon eri vaihtoehdot ja merkitys lapsen kannalta
7. Tarvitsemme tekijänoikeutta!
8. Tavaramerkkien vaikutus kuluttajan ostopäätökseen
9. Tarvitseeko lääketeollisuus patenteja?
10. Juristi – unelma-ammattini
11. What are the reasons for which people might leave their homes? You can answer this question by referring to real life examples (your own story, or someone you know, or just choose stories from News). (Answers in English, Swedish or Finnish)
12. Studies have shown a new record for ice loss in 2019.² In your opinion, how should people be protected if they have to move their homes because of global warming? (Answers in English, Swedish or Finnish)

---

² <https://climate.nasa.gov/news/3010/study-2019-sees-record-loss-of-greenland-ice/>

Oppimispäiväkirja

n. 12.000 merkkiä ml. välilyönnit, eli n. 4 sivua 1,5 rivivälillä
palautetaan pdf-muodossa **viimeistään 4.12.2020** osoitteeseen **piia-
mari.vartiainen@helsinki.fi**.

Oppimispäiväkirja sisältää opiskelijan oman analyysin oppimisestaan kurssin aikana. On välttämätöntä, että opiskelija jokaisen kerran jälkeen kirjoittaa siitä, mitä uutta oppi, minkälaisia oivalluksia hän sai, mitä jäi epäselväksi tai mikä oli vaikea ymmärtää sekä mitä opittu merkitsee hänelle jne.

Oppimispäiväkirja muodostuu täydellisistä virkkeistä asiaproosan muodossa. Tavoitteena on oman oppimisen syvälinen ja rehellinen reflektointi, ei luentojen referointi. Tunteisiin liittyviä havaintoja sekä kritiikkiä voi sisällyttää oppimispäiväkirjaan.